

Skriftlig forelæggelse

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Skriftlig forelæggelse af rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 6.-7. juni 2019 (til orientering)

Der afholdes rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 6.-7. juni 2019. Der henvises til samlenotat, der er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 21. maj 2019.

Med nærværende skriftlige forelæggelse orienteres udvalget om de sager, der drøftes på indenrigsdelen af rådsmødet.

Sagen vedrørende forslaget om udsendelsesdirektivet forelægges mundtligt for udvalget med henblik på forhandlingsoplæg og er således ikke indeholdt i nærværende notat.

Sidst i notatet orienteres der desuden om to verserende sager ved EU-Domstolen.

Forslag om EU-fondene under den flerårige finansielle ramme

Kommissionen fremsatte i juni 2018 tre forordningsforslag med henblik på videreførelse af den nuværende Asyl-, Migrations- og Integrationsfond (AMIF), etablering af Fonden for Integreret Grænseforvaltning og videreførelse af Fonden for Intern Sikkerhed (ISF), for så vidt angår politisamarbejde. De tre forslag er omfattet af retsforbeholdet, men idet forordningsforslaget om etablering af et instrument for finansiel støtte til grænseforvaltning og visum udgør en udbygning af Schengen-reglerne, træffer Danmark i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt denne foranstaltning gennemføres i national lovgivning.

Den nye Asyl- og Migrationsfonden (AMF) skal overordnet bidrage til en EU-politik på migrationsområdet, der er robust, realistisk og retfærdig. Instrumentet til finansiel støtte til grænseforvaltning og visum under Fonden for Integreret Grænseforvaltning (BMVI) skal overordnet bidrage til en effektiv beskyttelse af EU's ydre grænser, da det er en forudsætning for et sikkert område, hvor personer og varer kan bevæge sig frit. ISF har til formål at bidrage til at sikre et højt sikkerhedsniveau i EU ved navnlig at bekæmpe terrorisme og radikalisering, grov og organiseret kriminalitet og cyberkriminalitet og ved at bistå og beskytte ofre for kriminalitet.

Forslagene har siden Kommissionens fremsættelse været forhandlet i Rådet, hvor man nu er nået til enighed for så vidt angår etablering af BMVI og videreførelse af ISF (politisamarbejde), og disse vil blive præsenteret på rådsmødet til delvis generel indstilling, der omfatter bestemmelserne om den tekniske og administrative

22. maj 2019

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Internationalt Udlændingesamarbejde
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Ninna Kirstine Engelbrecht

Tel. 61 98 33 14
Mail nike@uim.dk

forvaltning af instrumenterne og bestemmelser om instrumenternes anvendelsesområde.

Den delvise generelle indstilling vedrører således *ikke* den budgetmæssige del, der indgår i forhandlingerne om det overordnede flerårige budget, og som fremlægges særskilt på et senere tidspunkt. For så vidt angår AMF har det ikke været muligt for formandskabet at opnå tilstrækkelig opbakning til forslaget i Rådet. Det forventes, at formandskabet frem mod rådsmødet vil fortsætte bestræbelserne på at opnå opbakning hertil, således at også dette forslag vil kunne præsenteres til delvis generel indstilling.

Som følge af, at der i Rådet tegnede sig enighed om forslaget om etablering af BMVI, som er den eneste, Danmark kan deltage i, blev sagen den 26. april 2019 forelagt Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg.

Regeringen har været positiv over for de dele af forslaget, som er omfattet af den delvise generelle indstilling. Der forventes ikke at være en substansdrøftelse af forslagene på rådsmødet.

Migration and Asylum: Challenges ahead

Rådet forventes at have en drøftelse af asyl- og migrationsområdet med fokus på fremtidige udfordringer. Drøftelsen forventes at have til formål at medvirke til at danne grundlag for Det Europæiske Råds drøftelse den 20.-21. juni 2019 af fremtiden på asyl- og migrationsområdet som led i vedtagelsen af den såkaldte strategiske dagsorden.

Med den strategiske dagsorden fastlægger Det Europæiske Råd en række strategiske interesser og mål for Unionen. Formålet med den strategiske dagsorden er således at sætte den overordnede politiske retning for EU's udvikling og arbejde i den kommende strategiske cyklus for perioden 2019-2024, herunder Det Europæiske Råds overordnede forventninger til den nye Kommission og dennes arbejdsprogram. Det er forventningen, at asyl- og migrationsområdet vil indgå som et fokusområde i Det Europæiske Råds strategiske dagsorden.

Drøftelsen på rådsmødet forventes at have særlig fokus på behovet for en reform af EU's asylregler. Dette skal bl.a. ses i lyset af den manglende fremdrift i forhandlingerne om forslaget til reform af det fælles europæiske asylsystem (CEAS-pakken fra 2016), herunder at der er lange udsigter til at opnå enighed om forslaget til ændringen af Dublin-forordningen, særligt for så vidt angår forslaget om obligatorisk omfordeling, og at en række lande fortsat er modstandere af en opsplitting af CEAS-pakken, hvilket umuliggør vedtagelse af de forslag, der de facto er opnået enighed om.

Fokus må endvidere forventes at være på beskyttelsen af EU's ydre grænser, hvor den allerede opnåede politiske aftale om en ny Frontex-forordning er et velkomment skridt i den rigtige retning, samt sammenhængen med den eksterne dimension, herunder indsatserne langs migrationsruterne.

Bagtæppet for drøftelsen er flerfoldigt. For det første er faldet i indrejsetallet fortsat ind i 2019. For det andet er der sket en markant reduktion i antallet af ankomster på den centrale middelhavsroute. Trods de faldende tendenser er det for det tredje fortsat vurderingen, at der fortsat er et stort pres på EU's ydre grænser grundet den demografiske udvikling i bl.a. Afrika og politisk uro i flere lande på den anden side af Middelhavet. For det fjerde ses antallet af asylansøgninger i EU-medlemsstaterne desuden at være på et højere niveau end i 2018. Endeligt – for det femte – vurderes udsigten til endnu en sommer med ad hoc løsninger for omfordelingen af personer, der er reddet til søs, at give anledning til drøftelsen.

Siden sidst: Orientering om sager ved EU-Domstolen

Der verserer aktuelt to relevante sager ved EU-Domstolen, *Chenchooliah* og *Vethanayagam*. Danmark har afgivet indlæg i de to sager, hvor hhv. udtalelse fra Generaladvokaten og selve afgørelsen ventes inden alt for længe.

C-94/18, Chenchooliah

Sagen er forelagt EU-Domstolen som led i en verserende irsk retssag, som er anlagt til prøvelse af en afgørelse om udvisning af Irland af en tredjelandsægtefælle (mauritisk statsborger) til en portugisisk unionsborger, som har udøvet sin ret til fri bevægelighed i Irland. Unionsborgeren er siden vendt tilbage til sin egen medlemsstat (Portugal) med henblik på afsoning af en fængselsdom og er således ophørt med at udøve sin ret til fri bevægelighed. Den mauritiske ægtefælle forblev imidlertid i Irland og fortsatte sit ophold der. Efter de irske myndigheders beslutning, som er baseret på den irske udlændingelovgivning, står hun nu til at blive udvist med et tidsbegrænset indrejseforbud, idet hun ikke længere kan aflede en opholdsret fra sin portugisiske ægtefælle efter opholdsdirektivet (direktiv 2004/38/EF).

Den irske ret har til brug for sin afgørelse vedrørende myndighedernes fremgangsmåde ved udvisningen af den mauritiske ægtefælle forelagt EU-Domstolen to spørgsmål om anvendelsen af opholdsdirektivets bestemmelser om udsendelse i en situation som den foreliggende. Sagen for EU-Domstolen rejser i den forbindelse nærmere spørgsmålet, om udvisningen, som er begrundet i at den pågældende ikke længere har et opholdsgrundlag i Irland, kan ske efter de irske udlændingeregler, der giver mulighed for at fastsætte et indrejseforbud, eller om EU-retten forpligter de irske myndigheder til at gå frem efter EU-opholdsdirektivets udsendelsesregler (artikel 15, jf. artiklerne 30 og 31), hvorefter et indrejseforbud ikke lovligt kan fastsættes.

Europaudvalget blev ved notat af 17. maj 2018 orienteret om sagen på baggrund af regeringens beslutning om at afgive skriftligt indlæg. Regeringen har endvidere deltaget i den mundtlige domsforhandling i Luxembourg den 15. januar 2019, hvor den afgav indlæg i overensstemmelse med den argumentationslinje, der fremgår af notatet til udvalget.

Dansk ret

Efter dansk ret vil en tredjelandstatsborger, som befinder sig i en tilsvarende situation som den mauritiske ægtefælle, kunne udvises i henhold til udlændingeloven. Der vil i forbindelse med en sådan afgørelse samtidig blive meddelt et indrejseforbud, der som udgangspunkt vil blive fastsat til to år. I det omfang EU-Domstolen i denne sag måtte finde, at en praksis som den irske er i strid med opholdsdirektivet, vil sagen således også kunne få betydning for muligheden for at opretholde den danske praksis i tilsvarende sager.

Forslaget til afgørelse

Generaladvokaten har den 21. maj 2019 fremsat sit forslag til afgørelse i sagen. Generaladvokatens forslag er ikke bindende for EU-Domstolen. Det er derfor først, når EU-Domstolen har afsagt dom, at sagens eventuelle betydning for dansk ret kan vurderes.

Generaladvokaten giver i sit forslag til afgørelse udtryk for den opfattelse, at en tredjelandstatsborger, som befinder sig i en situation som i hovedsagen, kan miste sin status som "berettiget person" som omhandlet i opholdsdirektivets artikel 3, stk. 1, når denne som følge af unionsborgerens tilbagevenden til den medlemsstat, hvor unionsborgeren er statsborger, i princippet ikke længere opfylder den betingelse, som er fastsat i artikel 3, stk. 1, nemlig at *ledsage* eller *slutte sig til* unionsborgeren. Generaladvokaten finder imidlertid, at en sådan tredjelandstatsborger – uanset det forhold, at den pågældende har mistet sin status som berettiget person i henhold til opholdsdirektivets artikel 3, stk. 1 – fortsat skal anses for at være omfattet af de processuelle garantier i opholdsdirektivet, der gælder i forbindelse med udsendelse fra værtsmedlemsstaten, med bl.a. den konsekvens, at der ved afgørelsen ikke kan fastsættes et indrejseforbud.

Generaladvokaten henviser til støtte for sin konklusion bl.a. til, at *følgerne* af fortabelsen af status som "berettiget person", herunder udsendelse, *stadig er knyttet* til den periode, hvori unionsborgeren og dennes mauritiske ægtefælle opholdt sig lovligt i Irland som "berettigede personer".

Det er på nuværende tidspunkt endnu ikke oplyst, hvornår EU-Domstolen vil afsige dom i sagen, men dom må forventes ultimo 2019.

C-680/17, Vethanayagam m.fl.

Sagen vedrører reglerne om klageadgang i visumsager. Nærmere bestemt er spørgsmålet, hvilken medlemsstat der skal behandle klagen, når ansøgningen i første række er behandlet af en anden medlemsstat end den primære destinationsstat i medfør af en indgået repræsentationsaftale.

Europaudvalget er skriftligt orienteret om sagen i et notat oversendt den 13. marts 2018, og der henvises til denne orientering for så vidt angår sagens omstændigheder og den danske interesse i sagen. Den danske regering har afgivet skriftligt indlæg i sagen i marts 2019 og mundtligt indlæg i sagen i december 2018

i overensstemmelse med den argumentationslinje, der fremgår af notatet til udvalget.

Forslaget til afgørelse

Den 28. marts 2019 fremsatte en af EU-Domstolens generaladvokater sit forslag til afgørelse i sagen.

Generaladvokaten kommer i forslaget til afgørelse frem til den modsatte fortolkning af visumkodeksen end den, som indtages af den danske regering, seks andre landes regeringer samt Kommissionen. Generaladvokaten mener således, at kompetencen til at behandle klager forbliver hos den medlemsstat, som er hoveddestinationen.

Generaladvokatens forslag til afgørelse i sagen er ikke bindende for Domstolen. Det er derfor først, når Domstolen har afsagt dom, at sagens eventuelle betydning for Danmark kan vurderes.

Det er endnu ikke fastlagt, hvornår EU-Domstolen afsiger dom, men dommen må forventes i løbet af sommeren.